

Inspiration inför nästa sommar

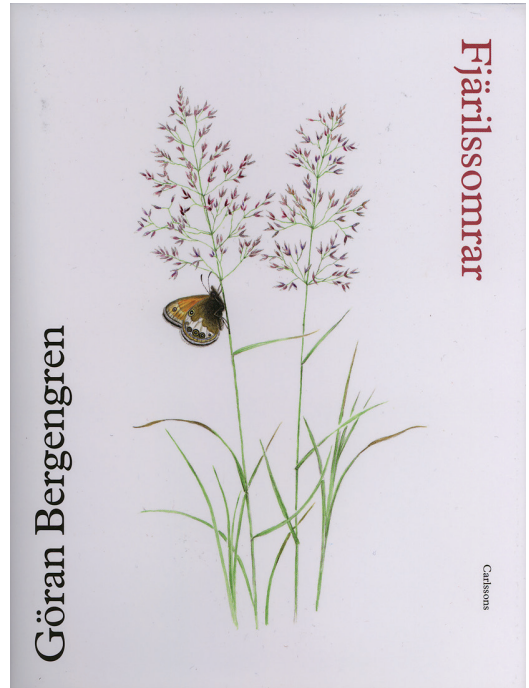
Bergengren, G. 2012. Fjärilssomrar. – Carlsson Bokförlag. Inbunden, rikt illustrerad av Nils Forshed. 220 sidor. Ca pris 222 kr (nätbokhandel). ISBN 978 91 7331 513 5.

Göran Bergengren har skrivit över trettio böcker, men detta är den första som jag håller i min hand. Boken heter Fjärilssomrar och läsaren får stifta bekantskap med ca 40 arter av dagfjärilar som presenteras på några sidor var, tillsammans med svartvita teckningar av Nils Forshed.

Boken har ett i sammanhanget något rebeliskt upplägg då arterna presenteras i alfabetisk ordning, men detta är inte en bok man behöver läsa från Amiral till Ängsblåvinge, utan man kan gärna slå upp en sida på måfå och ströläsa lite, låta tankarna fara i väg tillsammans med författaren. För redan i titeln anas tonen i boken. Stilen i boken är kåserande, lite svävande, flygande som fjärilarna själva. Ibland också lika oberäknelig i sina tvära kast mellan fjärilsminnen, korta strofer ur andras texter, filosoferande över landskapets och klimatets förändring och rena beskrivningar av arters utseende och vanor. Högt och lågt, då och nu, minnen och fakta.

Jag tycker bäst om de partier där författaren beskriver sina möten med fjärilarna, och det är lätt att själv minnas tillbaka utifrån de situationer han beskriver. Det är en bok som genererar många bilder och väcker egna gamla och nya minnen: aspfjärilen vid vattenpölen på väg till postlådan, den första amiralen i trädgården, vårens första sorgmantel. Det är också i de berättande avsnitten man som läsare blir nyfiken på författaren bakom boken, där han bjuder på sig själv och sina minnen.

Ibland slår författaren an en seriösare, t.o.m. vetenskaplig, ton när han skriver om det igenväxande odlingslandskapet, berättar om arters komplexa och fascinerande flyttvanor, eller ingående går igenom arters namnhistoria, men även om han ibland hänvisar till vetenskapliga texter, blir

texten ändå inte tungläst. Överlag är språket i boken lite gammaldags och bitvis nästan högtidligt, men meningsbyggnaden är desto friare. Ofullständiga meningar hänger i luften, och olika ämnen avhandlas i en rasande takt. Ett stilval som förstärker fjärilstemat i boken, men lite extra arbete med vissa meningar och styckesindelningen hade nog ändå varit på sin plats för att underlätta för läsaren.

Det är nästan jobbigt att läsa Göran Bergengrens bok såhär på höstkanten. Jag dras med i texten, lockas till egna minnen och drar sedan runt i trädgården i den kalla höstsommar-kvällen i en desperat jakt på årets sista fjärilsminne.

Camilla Winqvist